

ભારતીય ઇતિહાસ પ્રશ્નપત્ર -3

1. કયા ગ્રંથમાં જ્ઞાનપ્રાપ્તિ માટે સદાચાર અને નીતિના આચરણને જરૂરી ગણાવે છે ?
(A) ઉપનિષદો (B) બ્રાહ્મણગ્રંથો (C) વેદો (D) આરણ્યકો
2. નીચે દર્શાવેલ ઉપનિષદમાં ષડ્દર્શન અને તેની દાર્શનિક વિચારધારા વિષે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
(1) સાંખ્ય દર્શન (a) ભૌતિક સૃષ્ટિના સ્વરૂપનો વિસ્તાર
(2) યોગદર્શન (b) પ્રકૃતિ અને પુરુષના દ્વેત દ્વારા સૃષ્ટિની ઉત્પત્તિ
(3) ન્યાય દર્શન (c) સત્યને પ્રાપ્ત કરવાના વ્યવહારુ માર્ગો
(4) વૈશેષિક (d) યથાર્થ જ્ઞાનપ્રાપ્તિ માટેના ઉપાય
(A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - d, 2 - a, 3 - b, 4 - c
(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
3. મુખ્ય ઉપનિષદોની સંખ્યા કેટલી છે ?
(A) 11 (B) 18 (C) 108 (D) 10
4. પદ્ય સ્વરૂપે રચાયેલ ઉપનિષદનું નામ આપો.
(A) બૃહદારણ્યક ઉપનિષદ (B) હંદોગ્ધ ઉપનિષદ
(C) કેનોપનિષદ (D) કંઠોપનિષદ
5. કયું દર્શન ભારતીય આધ્યાત્મિક માર્ગની સર્વશ્રેષ્ઠ સંપત્તિ છે ?
(A) ષડ્દર્શન (B) સાંખ્યદર્શન (C) યોગ દર્શન (D) ન્યાય દર્શન
6. અદ્વૈતવાદના પ્રણેતા કોને માનવમાં આવે છે ?
(A) શંકરાચાર્ય (B) માધ્વાચાર્ય (C) રામાનુજાચાર્ય (D) રામકૃષ્ણાચાર્ય
7. જૈન શાસ્ત્રો અનુસાર 24 તીર્થંકારોમાં અંતિમ તીર્થંકર કોણ હતા ?
(A) નેમિનાથ (B) શાંતિનાથ (C) અજીતનાથ (D) મહાવીર સ્વામી
8. નીચે દર્શાવેલ સૂત્રસાહિત્ય વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
(1) શુલ્વસૂત્ર (a) વૈદિક કર્મકાંડનું વર્ણન
(2) શ્રોતસૂત્ર (b) માનવીના સંસ્કારોનું વર્ણન
(3) ગૃહ્યસૂત્ર (c) યજ્ઞવેદી અને તેના માપ અને ગણનાનું વર્ણન
(4) ધર્મસૂત્ર (d) ધર્માચારનું વર્ણન
(A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - a, 3 - b, 4 - d
9. મહાવીર સ્વામીએ કેટલા વર્ષ ઉગ્ર તપશ્ચર્યા અને દેહદમન દ્વારા આત્મજ્ઞાન પ્રાપ્તિ કર્યું હતું ?
(A) 10વર્ષ (B) 12વર્ષ (C) 13 વર્ષ (D) 30વર્ષ
10. મહાવીરસ્વામીએ કેટલા વર્ષની વયે કૈવલજ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું હતું ?
(A) 42વર્ષ (B) 12વર્ષ (C) 13 વર્ષ (D) 30વર્ષ

11. કયું દર્શન ન્યાય અને વૈશેષિક બંને દર્શન સૃષ્ટિ અને ઈશ્વરનો સ્વીકાર કરે છે ?
 (A) ઉત્તરમીમાંસા (B) પૂર્વ મીમાંસા (C) વૈશેષિક દર્શન (D) ન્યાય દર્શન
12. મહાવીર સ્વામી સુખદુઃખના બંધનોથી મુક્ત થયા ત્યારે શું કહેવાયા ?
 (A) નિગ્રંથ (B) જિન (C) શ્વેતાંબર (D) દિગંબર
13. કયા ધર્મમાં આત્માને મોક્ષપ્રાપ્તિ કઈ રીતે થાય તે વિચાર કેન્દ્રસ્થાને છે ?
 (A) ઇસ્લામ ધર્મ (B) જૈનધર્મ (C) ઈસાઈ ધર્મ (D) હિન્દુ ધર્મ
14. નીચે દર્શાવેલ જૈન ધર્મ વિશે આપેલ કથનો પૈકી કયું કથન અસત્ય છે
 i. જૈન ધર્મગ્રંથોમાં આધ્યાત્મિક ભાવનાઓ, ધાર્મિક કથાઓ, શિલ્પશાસ્ત્ર અને તીર્થંકર મુખ્ય હોય છે.
 ii. જૈન ધર્મ પૃથ્વી પરના દરેક તત્વોને જીવ અને સજીવ એવા વિભાગમાં વહેંચે છે.
 iii. ચીની યાત્રાળુ યુઆન- સ્વાંગે કલિંગ દેશને જૈનધર્મનું મુખ્ય ઉદ્ભવસ્થાન છે.
 iv. મૈસૂર લાંબા સમય સુધી જૈનધર્મનું કેન્દ્ર બન્યું હતું.
 (A) ફક્ત -i અને ii (B) ફક્ત- i,ii અને iii (C) ફક્ત- iv (D) આપેલ તમામ
15. નીચે દર્શાવેલ ષડ્દર્શન અને તેની રચયિતા વિષે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
 (1) સાંખ્ય દર્શન (a) મહર્ષિ ગૌતમ
 (2) યોગદર્શન (b) મહર્ષિ કણાદ
 (3) ન્યાય દર્શન (c) મહર્ષિ કપિલ
 (4) વૈશેષિક દર્શન (d) મહર્ષિ પતંજલિ
 (A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - c, 3 - a, 4 - b
16. અશોકનું હૃદયપરિવર્તન કયા યુદ્ધ દરમિયાન થયું હતું ?
 (A) જૂનાગઢ (B) ઉજ્જૈન (C) કલિંગ (D) કર્ણાટક
17. પ્રાચીન ભારતીય રાજ્ય વ્યવસ્થા જાણવા માટે કયો ગ્રંથ સૌથી મહત્વપૂર્ણ ઐતિહાસિક માહિતી આપેલી છે ?
 (A) ઇન્ડિકા (B) અર્થશાસ્ત્ર (C) મુદ્રારાક્ષસ (D) એકપણ નહીં
18. મહાવીર સ્વામીએ તેરમા વર્ષે કઈ નદીને કિનારે કેવલજ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું હતું ?
 (A) ઋજુપાલિકા નદી (B) સોન નદી (C) કોશી નદી (D) બાગમતી નદી
19. ચંદ્રગુપ્ત મૌર્ય સાથે પરણાવેલી ગ્રીકકન્યા હેલન પુત્રી હતી ?
 (A) મેગેસ્થનિસ (B) સેલ્યુક્સ (C) એલેકઝાન્ડર (D) ફિલિપ
20. મેગેસ્થનિસ કયા દેશના રાજદૂત હતા ?
 (A) સિરીયા (B) ઈરાન (C) ગ્રીસ (D) ઈરાક
21. નીચે દર્શાવેલ જૈન તીર્થંકર અને તેમના પ્રતીકો વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
 જૈન તીર્થંકર પ્રતીક (લાંછન)
 (1) મહાવીર સ્વામી (a) વૃષભ
 (2) ઋષભદેવ (b) નીલકમલ

- (3) વિમલનાથ (c) સિંહ
 (4) નેમિનાથ (d) સૂવર
 (A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
 (C) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b (D) 1 - c, 2 - a, 3 - b, 4 - d
22. ત્રિપિટકની જાતકકથાઓ કઈ ભાષામાં લખાયેલ છે ?
 (A) હિન્દી (B) સંસ્કૃત (C) ગ્રીક (D) પાલિ
23. મૌર્ય સામ્રાજ્ય બાદ કયા વંશની સ્થાપના થઈ હતી ?
 (A) શુંગ (B) ગુપ્ત (C) વાકાટક (D) કણ્વવંશ
24. સંગમ સાહિત્યની ભાષા કઈ હતી ?
 (A) તમિલ (B) તેલુગુ (C) મલયાલમ (D) કન્નડ
25. 'મિલિન્દપાનહો' ગ્રંથ કયા રાજા સાથે સંકળાયેલ છે ?
 (A) કનિષ્ઠ (B) રુદ્રદામા (C) સમુદ્રગુપ્ત (D) મિનેન્ડર
26. નીચે દર્શાવેલ સંસ્કૃત કૃતિઓ વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
 (1) અશ્વઘોષ (a) મહાભાષ્ય
 (2) ભાસ (b) અષ્ટાધ્યાયી
 (3) પાણિની (c) શારીપુત્ર
 (4) પતંજલિ (d) સ્વપ્નવાસવદત્તમ
 (A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
27. ક્યાં સ્થળેથી રોમ સાથેના ભારતીય વેપારના પુરાવા પ્રાપ્ત થયા છે ?
 (A) અયોધ્યા (B) ઉજ્જૈન (C) આરીકામેડું (D) કલિંગ
28. કૌરવ-પાંડવ યુદ્ધ વર્ણવતા ગ્રંથ 'મહાભારત'નું મૂળ નામ શું હતું ?
 (A) બૃહદસંહિતા (B) ગૃહસંહિતા (C) જય સંહિતા (D) યુદ્ધસંહિતા
29. ક્યા ગણિતજ્ઞે ભારતના ખગોળવિજ્ઞાન પર આધારિત સર્વશ્રેષ્ઠ ગ્રંથ આર્યભટ્ટીયમની રચના કરી હતી ?
 (A) વરાહમિહિર (B) આર્યભટ્ટ (C) બ્રહ્મગુપ્ત (D) એકપણ નહીં
30. વરાહમિહિરને કહગોલની વિભિન્ન પદ્ધતિઓ પર આધારિત કયા ગ્રંથની રચના કરી હતી ?
 (A) આર્યભટ્ટીય (B) બ્રહ્મસ્ફૂટ (C) પંચસિક્કાંતિકા (D) એકપણ નહિ
31. ક્યા ગુપ્ત રાજવીને ભારતનો નેપોલિયન કહેવામા આવે છે ?
 (A) ચંદ્રગુપ્તપ્રથમ (B) સમુદ્રગુપ્ત (C) ચંદ્રગુપ્તદ્વિતીય (D) સ્કંદગુપ્ત
32. નીચે દર્શાવેલ યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
 (1) પૂર્વ મીમાંસા (a) કર્મ અને પૂર્વજન્મને લગતા સિક્કાંતો
 (2) ઉત્તરમીમાંસા (b) જીવ, જગત અને ઈશ્વરમાં બ્રહ્મ સર્વોત્તમ સત્તા
 (3) બ્રાહ્મણગ્રંથો (c) વૈદિક સાહિત્યનો એક ભાગ

- (4) ઉપનિષદો (d) બુદ્ધના મધ્યમમાર્ગી અધ્યાત્મના વિચાર માટે પૂર્વભૂમિકા બાંધી
 (A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - d, 2 - a, 3 - b, 4 - c
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
33. કાલિદાસના ક્યાં નાટકનું સૌપ્રથમ અંગ્રેજી ભાષાંતર સર વિલિયમ જોન્સે કરેલું છે ?
 (A) અભિજ્ઞાનશકુંતલા (B) વિક્રમોર્વશીયમ (C) માલવિકાગ્નિમિત્રમ (D) ઋતુસંહારમ્
34. કુમારગુપ્ત વિષેની આધારભૂત માહિતી ક્યાંના અભિલેખમાંથી મળી રહે છે ?
 (A) ગિરનાર (B) બરાબરના (C) ભિલસા (D) દામોદરપુર
35. પ્રાચીન ભારતના આક્રમણકારોના સંદર્ભે નીચેના પૈકી કયું સાચું કાળક્રમ ધરાવે છે ?
 (A) યુનાની - શક- કુષાણ (B) યુનાની - કુષાણ - શક
 (C) શક - યુનાની - કુષાણ (D) શક - કુષાણ - યુનાની
36. જૈનધર્મના વ્રતો અને તેની સમિતિ વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
 (1) અહિંસા (a) ભાષા સમિતિ
 (2) બ્રહ્મચર્ય (b) એષણસમિતિ
 (3) અસ્તેય (c) આદાનનિક્ષેપણસમિતિ
 (4) સત્ય (d) ઈર્થ્યાસમિતિ
 (A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a
37. ચન્દ્રગુપ્ત પ્રથમે કયું બિરુદ ધારણ કરી ગુપ્ત સામ્રાજ્યનો પાયો નાખ્યો હતો ?
 (A) મહારાજા (B) મહારાજાધિરાજ (C) સિંહવિક્રમ (D) એકપણ નહીં
38. સંગમ સાહિત્યમાં તમિલપ્રદેશના વિસ્તારોમાં સમુદ્રતટના વિસ્તાર કયા નામે ઓળખતો હતો ?
 (A) મુલાઈ (B) મસદમ (C) નીતલ (D) કુરિન્જી
39. બાણભટ્ટની કઈ કૃતિમાં ઘંટીયંત્રની મદદથી ખેતરમાં સિંચાઈ પદ્ધતિનું મહત્વપૂર્ણ વર્ણન છે ?
 (A) કાદંબરી (B) હર્ષચરિત (C) ચંડીશતક (D) મુકૂટાડિતક
40. વાત્સાયનની કઈ કૃતિમાં જમીનદારોની યાતનાઓનો ભોગ બનનાર દાસ-દાસીઓનું હૃદયદ્રાવક વર્ણન જોવા મળે છે ?
 (A) કામસૂત્ર (B) બૃહદકોશ (C) અભિલેખ (D) નારદસ્મૃતિ
41. નીચે દર્શાવેલ જૈન તીર્થંકર અને તેમના પ્રતીકો વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
 જૈન તીર્થંકર પ્રતીક (લાંછન)
 (1) સુમિતનાથ (a) હરણ
 (2) પાર્શ્વનાથ (b) કૌંચ
 (3) અજીતનાથ (c) સર્પ
 (4) શાન્તિનાથ (d) હાથી

- (A) 1 - a, 2 - c, 3 - d, 4 - b (B) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a
 (C) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b (D) 1 - c, 2 - a, 3 - b, 4 - d
42. કયા ગુપ્ત રાજાનો શૈલલેખ જૂનાગઢમાંથી મળી આવ્યો છે ?
 (A) ચંદ્રગુપ્ત પ્રથમ (B) ચંદ્રગુપ્ત દ્વિતીય (C) સ્કંદ ગુપ્ત (D) સમુદ્ર ગુપ્ત
43. તમિલ સાહિત્યનું સૌથી પ્રાચીન મહાકાવ્ય કયું માનવામાં આવે છે ?
 (A) રામાયણમ્ (B) કુરાલ (C) મણિમેખલાઈ (D) શિલપદીગારમ
44. નીચે દર્શાવેલ વંશને કાલક્રમનુસાર ગોઠવીને યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો.
 i. ગુલાબ વંશ ii. ખીલજી વંશ iii. તઘલક વંશ iv. સૈયદ વંશ
 (A) i, ii, iii, iv (B) iv, iii, ii, i (C) iii, i, iv, ii (D) i, iii, iv, ii
45. જમીન મહેસૂલની વસૂલાત ઉપર જરૂરી ધ્યાન રાખવા વોરન હેસ્ટિંગે “ બોર્ડ ઓફ રેવન્યુ” તરીકે કયાં સ્થળની પસંદગી કરી હતી ?
 (A) મૂર્શિદાબાદ (B) ભાગલપુર (C) કોલકાતા (D) લખનૌ
46. નીચે દર્શાવેલ યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
 (1) કૌટિલ્ય (a) ઇન્ડિકા
 (2) મેગેસ્થનિસ (b) મુદ્રારાક્ષસ
 (3) વિશાખાદત્ત (c) શુદ્રક
 (4) મૃચ્છકટીકમ (d) અર્થશાસ્ત્ર
 (A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - d, 2 - a, 3 - b, 4 - c
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
47. ફ્લોરેન્સ નાઈટિંગેલે કયા વાઈસરોયને ‘ ભારતનો ઉદ્યારક’ ગણાવ્યો હતો ?
 (A) લોર્ડ રિપન (B) લોર્ડ લિટન (C) લોર્ડ માઉન્ટ બેટન (D) લોર્ડ ડફરિન
48. ભારતમાં કોના દ્વારા જિલ્લા કલેક્ટર પદની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી ?
 (A) લોર્ડ લિટન (B) લોર્ડ વિલિયમ બેટિંગ (C) લોર્ડ વોરન હેસ્ટિંગ (D) લોર્ડ રિપન
49. સંગમ યુગના સંદર્ભમાં નીચેના પૈકી કોણ સમાજમાં શાસક વર્ગ હતો ?
 (A) પાંડ્ય (B) કાદિસિયાર (C) અનાદિ (D) અરસર
50. તમિલ સાહિત્યનું સૌથી પ્રાચીન મહાકાવ્ય કયું ગણાય છે ?
 (A) કુરાલ (B) શિલપદીગારમ (C) કંબન (D) તોલકાપ્પીયમ
51. સૌથી પ્રાચીન જૈનમંદિરોના અવશેષો બિહારના પટણા પાસે કયા સ્થળેથી પ્રાપ્ત થયા હતા ?
 (A) લોહાનીપુર (B) પાટલીપુત્ર (C) ભાગલપુર (D) ભવાનીપુર
52. નીચે દર્શાવેલ જોડકા ગોઠવો.
 (1) બૃહત્કથા (a) ગુણાદ્ય
 (2) હરિવંશપુરાણ (b) જિનસેન
 (3) વાસુદેવહિડી (c) સોમેશ્વર

- (4) કીર્તિકૌમુદી (d) સંઘદાસ
 (A) 1 - a, 2 - b, 3 - d, 4 - c (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - c, 3 - a, 4 - b
53. સમ્રાટ ચન્દ્રગુપ્ત દ્વિતીય (વિક્રમાદિત્ય)ના સમયમાં કયો ચીની પ્રવાસી ભારત આવેલો ?
 (A) ઇલ્સિંગ (B) ફાહિયાન (C) યુએન થાંગ (D) એકપણ નહીં
54. પ્રાચીન ભારતનો છેલ્લો સમ્રાટ કોને માનવામાં આવે છે ?
 (A) સમ્રાટ અશોક (B) સમ્રાટ હર્ષવર્ધન (C) અકબર (D) સમ્રાટ કનિષ્ઠ
55. મહારાષ્ટ્રના ઔરંગાબાદ જીલ્લામાં આવેલ અજંતા - ઇલોરામાં કુલ કેટલી ગુફાઓ આવેલી છે ?
 (A) 20 (B) 24 (C) 30 (D) 17
56. રસાયણવિજ્ઞાનમાં પારાની ભસ્મ બનાવીને ઔષધ તરીકે વાપરવાની ભલામણ કોને કરી હતી ?
 (A) બ્રહ્મગુપ્ત (B) વરાહમિહિર (C) આચાર્ય નાગાર્જુન (D) ચરક
57. નીચે દર્શાવેલ જોડકા ગોઠવો.
 (1) બાઘની ગુફાઓ (a) પુણે, મહારાષ્ટ્ર
 (2) ઢાંકની ગુફાઓ (b) જુનાગઢ, ગુજરાત
 (3) ત્રિચી ગુફાઓ (c) મદુરાઈ, તામિલનાડું
 (4) પટલેશ્વર ગુફાઓ (d) ગ્વાલિયર, મધ્યપ્રદેશ
 (A) 1 - a, 2 - b, 3 - d, 4 - c (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - b, 3 - c, 4 - a
58. દ્રવિડકુળની ભાષાઓમાં નીચેનામાંથી કઈ ભાષાનો સમાવેશ ન કરી શકાય ?
 (A) તમિળ (B) કન્નડ (C) મલયાલમ (D) હિન્દી
59. રૂની પૂણીમાંથી તાંતણા ખેંચવા સાથે તેમણે વળ ચડાવી એક બીજાની પકડમાં જોડી લાંબો દોરો તૈયાર કરવાની કળાને શું કહે છે ?
 (A) ગૂંથણ (B) દિવેટ (C) કાંતણ (D) રસી ગૂંથણ
60. સંગમ સાહિત્યમાં તમિલપ્રદેશના વિસ્તારો વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
 (1) મલાઈ (a) પાણી વગરનો પ્રદેશ
 (2) મુલઈ (b) ભેજવાળો પ્રદેશ
 (3) મસદમ (c) ઘાસચારાવાળો પ્રદેશ
 (4) કુરેન્જી (d) પહાડનો પ્રદેશ
 (A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
61. ભારતના ઉપનિષદો વિશે નીચે આપેલ કયું વિધાન સત્ય છે
 1. ઉપનિષદોમાં સૌથી વધુ મહત્વ આત્માને જ આપવામાં આવ્યું છે.
 2. જાબાલિ, મૈત્રયી, ગાર્ગી વગેરે પ્રખર ઋષિપત્નીઓએ ' આધ્યાત્મિક' જ્ઞાન ઉપનિષદોમાંથી પ્રાપ્ત કર્યું છે.

3. ભારતની લગભગ બધી જ દાર્શનિક વિચારસરણીની ગંગોત્રી ઉપનિષદો છે.
4. બુદ્ધના વિચારો માટેની ભૂમિકા ઉપનિષદોએ પૂરી પાડી છે.
- (A) ફક્ત -1 અને 2 (B) 1,2 અને 3 (C) ફક્ત- 3 અને 4 (D) આપેલ તમામ
62. અલાઉદ્દીન ખીલજીના સમયમાં કયા પ્રસિદ્ધ કવિ થઈ ગયા છે ?
- (A) હઝરત નિઝામુદ્દીન ઓલિયા (B) અમીર ખુશરો
(C) મુલ્લા દાઉદ (D) ઝીયાઉદ્દીન બરની
63. અજંતા - ઇલોરાનું ગુફાઓમાં કયાં નંબરની ગુફાઓમાં ભગવાન બુદ્ધના જીવનપ્રસંગો અને જાતક કથાઓ ચિત્રિત છે ?
- (A) ગુફા નં - 14 અને 15 (B) ગુફા નં - 16 અને 17
(C) ગુફા નં - 17 અને 18 (D) ગુફા નં - 20 અને 21
64. 'ઢાઈ દિન કા ઝોપડા' નામની મસ્જિદ કયા શહેરમાં આવેલી છે ?
- (A) દિલ્લીમાં (B) અજમેરમાં (C) જયપુરમાં (D) ભોપાલમાં
65. નીચે દર્શાવેલ મૌર્યશાસન વ્યવસ્થા અને રાજધાની વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.
- (1) ઉત્તર- પશ્ચિમ ભારત (a) ઉજ્જૈનની
(2) દક્ષિણ ભારત (b) તોસાલી
(3) પૂર્વ ભારત (c) સુવર્ણગિરી
(4) પશ્ચિમ ભારત (d) તક્ષશિલા
- (A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - c, 3 - a, 4 - b
66. સાહિત્ય અને કલાના ઉત્તેજનના કારણે કૃષ્ણદેવરાય કયા નામે ઓળખાયા હતા ?
- (A) 'આંધ્રના ભોજ' (B) 'વિજયનગરના ભોજ' (C) 'દક્ષિણના ભોજ' (D) 'કર્ણાટકના ભોજ'
67. નીચેનામાંથી કયું કથન સાચું નથી
- (A) રઝીયા સુલ્તાન એ દિલ્લીની ગાડીએ આવનાર પ્રથમ મહિલા હતી.
(B) સુલ્તાન અલાઉદ્દીન ખલજીએ દિલ્લીના સ્થાયી સૈન્યની શરૂઆત કરી હતી.
(C) કુતુબુદ્દીન ઐબકના અવસાન પછી રઝીયા સુલ્તાન દિલ્લીની ગાડીએ આવી.
(D) ઇબ્રાહીમ લોદી લોદીવંશનો છેલ્લો બાદશાહ હતો.
- (A) ફક્ત - A (B) ફક્ત - C (C) ફક્ત - B (D) ફક્ત - D
68. નીચે દર્શાવેલ જોડકા ગોઠવો.
- (1) ભારતનો પ્રથમ મુસ્લિમ સ્થાપક (a) ઝફરખાન
(2) ' ચહેલગાન'દળને વિખેરી નાખનાર (b) મુહમ્મદ -બિન- તુગલક
(3) ' તરંગી યોજના'નો યોજક (c) ગ્યાસુદ્દીન બલ્બન
(4) બહમની રાજ્યનો સ્થાપક (d) કુતુબુદ્દીન ઐબક

(A) 1 - a , 2 - b, 3 - d, 4 - c (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a

69. નીચે દર્શાવેલ જોડકા ગોઠવો.

(1) કિલમેટ એટલી (a) ઓગસ્ટ ઓફર

(2) લોર્ડ માઉન્ટ બેટન (b) બ્રેક ડાઉન પ્લાન

(3) લોર્ડ લિનલીથગો (c) કેબિનેટ મિશન

(4) લોર્ડ વેવેલ (d) યોજના બાલ્કન

(A) 1 - a, 2 - b, 3 - d, 4 - c (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - c, 3 - a, 4 - b

70. પૌરાણિક દંતકથાનુસાર તક્ષશિલાની સ્થાપના કોણે કરી હતી ?

(A) શ્રીરામ

(B) ભરત

(C) લક્ષ્મણ

(D) શત્રુઘ્ન

71. તાલીકોટાનું યુદ્ધ કયારે થયું હતું ?

(A) 12 ડિસેમ્બર 1562ના રોજ

(B) 15 ઓક્ટોબર 1580ના રોજ

(C) 23 માર્ચ 1568ના રોજ

(D) 23 જાન્યુઆરી 1565ના રોજ

72. ગુલામવંશનો સાચો સ્થાપક કોને માનવામાં આવે છે ?

(A) જલાલુદ્દીન

(B) કુતુબુદ્દીન

(C) ઇલ્તુત્મિશન

(D) નાસૂરુદ્દીન

73. ગુપ્તકાલીન મંત્રીપરિષદ અને અધિકારીઓએ વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.

(1) મુખ્ય ન્યાયાધીશ

(a) મહાપ્રતિહાર

(2) રાજમહેલના રક્ષકોનો વડો

(b) દૂતક

(3) યુદ્ધમંત્રી

(c) મહાદંડનાયક

(4) ગુપ્તચર અધિકારી

(d) સંધિવિગ્રહક

(A) 1 - a, 2 - c, 3 - d, 4 - b (B) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a

(C) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b (D) 1 - c, 2 - a, 3 - b, 4 - d

74. ભારતમાં પારસી તહેવાર નવરોઝ શરૂ કરવાનાર કોણ હતો ?

(A) મુહમ્મદ -બિન- તુગલક (B) ગ્યાસુદ્દીન બલ્બન

(C) કુતુબુદ્દીન ચૈબક

(D) ઝફરખાન

75. મુઘલ શાસનકાળ મુજબ સાચો ક્રમ કયો છે ?

(A) બાબર, અકબર, હુમાયુ, જહાંગીર, શાહજહાં, ઔરંગઝેબ

(B) બાબર, હુમાયુ, અકબર, જહાંગીર, શાહજહાં, ઔરંગઝેબ

(C) બાબર, હુમાયુ, અકબર, શાહજહાં, જહાંગીર, ઔરંગઝેબ

(D) હુમાયુ, બાબર, અકબર, શાહજહાં, જહાંગીર, ઔરંગઝેબ

76. દિલ્લીનો લાલ કિલ્લો કયા મુઘલ બાદશાહે બંધાવ્યો હતો ?

(A) જહાંગીરે

(B) હુમાયુએ

(C) અકબરે

(D) શાહજહાંએ

77. ઉત્તર ભારતના મંદિરોની મુખ્ય લાક્ષણિકતા કઈ છે ?

- (A) શંકુ આકારના શિખરો અને સ્તંભ વિનાના ખંડો
(B) ગોળ શિખરો અને સ્તંભ વિનાના ખંડો
(C) શંકુ આકારનાં અણીદાર શિખરો
(D) પ્રદક્ષિણાપથ વિનાનાં શિખરો

78. નીચે દર્શાવેલ યોગ્ય રીતે ગોઠવો.

- (1) અકબરની સમાધિ (a) ભિન્નમાલ (રાજસ્થાન)
(2) શેરશાહસૂરિની સમાધિ (b) ધૂમલી (ગુજરાત)
(3) સૈધવ વંશ (c) સાસારામ
(4) ગુર્જર પ્રતિહાર વંશ (d) સિકંદરા

(A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a

79. નીચે દર્શાવેલ ગુપ્ત કાલીન સંસ્કૃત કૃતિઓ અને તેના રચયિતા વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.

- (1) સ્વપ્નવાસવદત્તમ (a) માઘ
(2) કિરાતાજૂનિયમ (b) ભાસ
(3) જાનકીહરણ (c) ભારવિ
(4) શિશુપાલવધ (d) કુમારદાસ

(A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - d, 2 - a, 3 - b, 4 - c

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a

80. દક્ષિણ ભારતના મંદિરોની મુખ્ય લાક્ષણિકતા કઈ છે ?

- (A) શંકુ આકારના શિખરો અને સ્તંભ વિનાના ખંડો
(B) ગોળ શિખરો અને સ્તંભ વિનાના ખંડો
(C) શંકુ આકારનાં અણીદાર શિખરો
(D) પ્રદક્ષિણાપથ વિનાનાં શિખરો

81. મૌર્યયુગ દરમિયાન કયા સ્થાપત્યોનું નિર્માણ થયું હતું ?

- (A) ભવનો અને મંદિરો (B) મસ્જિદો અને મંદિરો
(C) સ્તૂપો અને સ્તંભલેખો (D) ગાંધાર અને મથુરાશૈલીના સ્તૂપો

82. રાજપૂતયુગમાં સ્થાપત્યમાં ઉત્તર ભારતના મંદિરોની કઈ શૈલી પ્રચલિત બની હતી ?

- (A) દ્રવિડ (B) ઈરાની (C) મથુરા (D) નાગર

83. નીચે દર્શાવેલ જોડકા ગોઠવો.

- (1) આર્ય ભદ્રીયમ (a) રસાયણવિજ્ઞાન
(2) ભૃગુસંહિતા (b) બ્રહ્મગુપ્ત
(3) બ્રહ્મસ્ફૂટ સિદ્ધાંત (c) ગણિતશાસ્ત્ર

(4) રસરત્નાકર (d) જ્યોતિષશાસ્ત્ર

(A) 1 - c, 2 - d, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - b, 3 - c, 4 - a

84. કોણાંકના સૂર્યમંદિર નીચે આપેલ વિકલ્પોમાં કઈ બાબતો સાચી નથી .

A. રથ આકારનું આ સૂર્યમંદિર ભારતની મધ્યકાલીન વાસ્તુકલાનું ઉત્તમ ઉદાહરણ છે .

B. જેનું નિર્માણ .હદેવની આજ્ઞા પ્રમાણે બાંધવામાં આવ્યું છેમી સદીમાં રાજા નરસિંહ

C. ભગવાન કૃષ્ણના વંશજ સાંબ દ્વારા સ્થળો પર ભવ્ય સૂર્યમંદિરોનું નિર્માણ કરાવ્યા બાદ સૂર્યદેવની 12 આરાધના કરવામાં આવે છે

D. સૂર્યદેવતાના રથમાં પૈડાની કુલ બાર જોડી અને રથ ખેંચવા 7ઘોડાઓ જોડાયેલ છે.

(A) ફક્ત A

(B) ફક્ત C

(C) ફક્ત B

(D) A અને B

85. નીચે દર્શાવેલ મધ્યયુગના સાહિત્યકાર અને ગ્રંથ વિશે જોડકા ગોઠવો.

(1) ઇબ્નબતૂતા (a) કિતાબુલ- હિન્દ -રહેલા

(2) મહંમદ જાયસી (b) પદ્માવત

(3) નારાયણ (c) હિતોપ્રદેશ

(4) ચંદબરાઈ (d) પૃથ્વીરાજ રાસો

(A) 1 - c, 2 - d, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - b, 3 - c, 4 - a

86. નીચે દર્શાવેલ વંશ અને તેના અંતિમ રાજા વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.

(1) નંદવંશ (a) ધનાનંદ

(2) મૌર્યવંશ (b) રાજા બૃહદ્રથ

(3) ચાવડા વંશ (c) કરણસિંહ વાઘેલા

(4) સોલંકી વંશ (d) સામંતસિંહ

(A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - c, 3 - d, 4 - c

87. નીચે દર્શાવેલ જોડકા ગોઠવો.

(1) ' દાસબોધ' ના રચયિતા (a) ગુરૂ રામદાસ

(2) ' રામચરિતમાનસ'ના રચયિતા (b) તુલસીદાસ

(3) ' બીજક' કવિતાસંગ્રહ (c) નરસિંહ મહેતા

(4) પ્રભાતિયાના રચયિતા (d) સંત કબીર

(A) 1 - c, 2 - d, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - d, 4 - c (D) 1 - d, 2 - b, 3 - c, 4 - a

88. ચૌદમી સદીમાં વ્યાકરણ અને કાવ્યશાસ્ત્ર પરનો કયો ગ્રંથ મણિપ્રવાલમ શૈલીમાં લખાયો હતો ?
 (A) મણિ મેખલાઈ (B) શીલખ્પતિકારમ્ (C) તોલકાખ્પિયમ્ (D) લીલાતિલકમ્
89. નીચે દર્શાવેલ રાજ્ય અને તેવેર વિશે જોડકા ગોઠવો.
 (1) તામિલનાડુ (a) ઓણમ
 (2) કેરલ (b) ગરબા
 (3) પંજાબ (c) પોંગલ
 (4) ગુજરાત (d) લોહડી
 (A) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - d, 4 - c (D) 1 - d, 2 - b, 3 - c, 4 - a
90. કયા નૃત્યમાં અભિનય એ આત્મા ગણાય છે ?
 (A) કુચીપૂડી (B) મણિપુરી (C) કથકલી (D) કથક
91. 'કથન કરે સો કથક કહાવે' આ ઉક્તિ કયા નૃત્ય માટે જાણીતી છે ?
 (A) કુચીપૂડી (B) મણિપુરી (C) કથકલી (D) કથક
92. 19મી સદીમાં અવધના નવાબ વાજિદઅલી શાહે કયા નૃત્યને પુનર્જીવન આપ્યું હતું
 (A) કુચીપૂડી (B) કથક (C) કથકલી (D) ભરતનાટ્યમ
93. નીચે દર્શાવેલ જોડકા ગોઠવો.
 (1) ગોપનું સૂર્યમંદિર (a) બીજાપુર (કર્ણાટક)
 (2) લારખાનનું મંદિર (b) જબલપુર (મધ્યપ્રદેશ)
 (3) નૃસિંહનું મંદિર (c) પોરબંદર (ગુજરાત)
 (4) ભૂમરા (નાગોડા)નું શિવમંદિર (d) એરણ (મધ્યપ્રદેશ)
 (A) 1 - a, 2 - b, 3 - d, 4 - c (B) 1 - c, 2 - a, 3 - d, 4 - b
 (C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - c, 3 - a, 4 - b
94. નીચેના મંદિરો પૈકી કયા એક મંદિરનો નાગર શૈલીના મંદિરોમાં સમાવેશ થતો નથી ?
 (A) જગન્નાથ મંદિર (પુરી, ઓડિશા)
 (B) ખજુરાહોનું મહાદેવનું મંદિર (મધ્યપ્રદેશ)
 (C) કોણાર્કનું મંદિર (ઓડિશા)
 (D) સોમનાથનું મંદિર (ગુજરાત)
95. કઈ ચિત્રશૈલીને પહાડી ચિત્રકલા પણ કહેવામાં આવે છે ?
 (A) કાંગડા શૈલી (B) જૈન શૈલી (C) રાજસ્થાન શૈલી (D) રાજપૂત શૈલી
96. કઈ સ્થાપત્ય શૈલી કર્ણાટક શૈલી તરીકે પણ ઓળખાય છે ?
 (A) દ્રવિડ (B) આર્ય (C) વેસર (D) મેસર

97. નીચે દર્શાવેલ બંદરો અને તેના પ્રાચીન નામ વિશે જોડકા ગોઠવો.

(1) ખંભાત	(a) સ્તંભતીર્થ
(2) ભરૂચ	(b) ભૃગુકચ્છ
(3) તામ્રલિપ્તિ	(c) તામલૂક
(4) સોપારા	(d) સૂર્પારક

(A) 1 - c, 2 - d, 3 - b, 4 - a (B) 1 - c, 2 - d, 3 - a, 4 - b

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - d, 2 - b, 3 - c, 4 - a

98. નીચે આપેલ કથાનો પૈકી કયું કથન અસત્ય છે

- (A) બંગાળી ભાષાનો ઉદ્ભવ સંસ્કૃત ભાષામાંથી થયેલો છે.
(B) પ્રાકૃત ભાષા એ ગુજરાતી ભાષાની જનની છે.
(C) નાટ્યશાસ્ત્ર નામનો ગ્રંથ ભરતમુનિએ રચેલો છે.
(D) 'અભિનવ દર્પણ' નામનો ગ્રંથ નંદીકેશ્વરે રચેલો ગ્રંથ છે.

(A) ફક્ત A (B) ફક્ત C (C) ફક્ત B (D) ફક્ત D

99. વૈષ્ણવ કવિ સિદ્ધેન્દ્ર યોગી કયા નૃત્યની સ્થાપના કરી હતી ?

- (A) કુચીપૂડી (B) મણિપુરી (C) કથકલી (D) કથક

100. નીચે દર્શાવેલ ગુપ્ત કાલીન સંસ્કૃત કૃતિઓ અને તેના રચયિતા વિશે યોગ્ય રીતે ગોઠવો.

(1) દશકુમારચરિત	(a) કાલિદાસ
(2) મહાવીરચરિત	(b) શુદ્રક
(3) મૃચ્છકટિકમ	(c) ભવભૂતિ
(4) રઘુવંશ	(d) દંડી

(A) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a (B) 1 - d, 2 - c, 3 - b, 4 - a

(C) 1 - a, 2 - b, 3 - c, 4 - d (D) 1 - b, 2 - c, 3 - d, 4 - a